

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marosorda, Torda-aranyos és Udvarhely-
vármegyék partoktól független, székely érdekű újság

Előfizetési ár: egész évre 10 K, félre 5 K.
negyedévre 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdeté-
sek díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyud-
varhelyi, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Posta-
takarékpénztári csekk- és klringszámla 10489. sz.

Imádkozzatok!

Némuljon el a vásári zaj,
csukódjék be minden beszédes
ajak, ne mozduljon meg a mun-
kaskéz, tekintsen minden ma-
gyar szerte e hazában egy pil-
lanatra némán az égre és hallja
meg mindenki a szellő susogá-
sából, mely onnan északról ér-
kezik, annak a madárnak dolo-
lásából, mely ott fenn északon
csattogtatta szárnyát, — lássa
meg mindenki a napsugárból,
mely beragyogta azokat a tá-
jakat is, a borulásból, mely ott
is hullatta a magasból sirató
könyeit, — érezze meg min-
denki keble mélyén, nemzete
szívének elszorulásából a lesújtó,
kimondhatatlanul nagy csapást:
meghalt Déry Zoltán, az Ideál
halott!

Tegyétek össze magyarok ke-
zeiteket — és imádkozzatok!

Álljon meg odafönt északon
is egy pillanatra a harci zaj,
némuljanak el az ágyuk és öl-
döklő fegyverek, ne zörögjenek
a szuronyok, ne csattogjanak a
kardok, — tekintsen minden
katona is egy pillanatra a ma-
gas égre, nézze meg azt az utat,
melyen a hősök lelke szárnyal
a magasba és lássa meg azon
az uton a legnagyobb, a leg-
szebb, legbátrabb és legigazabb
katona-lelek röppenését és tudja
meg, hogy lehullott a legragyó-
góbb csillag: meghalt Déry Zol-
tán; a leghősebb bajtárs halott!

Katonák! Lábhoz a fegyvert!
Imádkozzatok!

Imádkozzatok érte mindnyá-
jan, mert Ő életében minden
gondolatával az igazságot ke-
reste, minden tetteivel az igaz-
ságot szolgálta, mindnyájunk

igazságát! — Egy életen át küz-
dött, dolgozott, szenvedett érte-
tek, mindnyájunkért — és se ha-
sem önmagáért!

Imádkozzatok Érte, mert kö-
telességet senki úgy nem telje-
sített, mint Ő, kötelességet a
haza, nemzete, mindnyájunk
szolgálatában.

Előre ment, mindig csak előre
az Ő útján, nem törődve gáncs-
sal, szenvedéssel, fölényes mo-
sollyal, rosszlelkű támadással,
— nem várva dicséretet, kö-
szönetet, hálát senki fiától, —
ment előre, keresve és szolgálva
az igazságot — és eljutott vé-
gül a kötelesség teljesítés azon
ideális magaslataira, melyre Őt
csak az aggódó lélek szeretete
és bámulata tudta elkísérni.
Fegyvert fogott önként nemzete
védelmére, küzdött, szenvedett,
harcolt, letiporták: — teste meg-
halt és lelke a Hadak-útján szár-
nyal.

Igy foglalta el Ő méltó helyét
a magyar nemzet szíve köze-
pében! Szent emlékezete mind-
nyájunk féltve őrzött kincse!

Imádkozzatok, hogy ne le-
gyen az Ő elmulása hiába való,
hanem fakadjon az Ő kiontott
véréből megváltás a sokat szen-
vedett és verejtékező magyar
nemzet számára. Többet, keve-
sebbet, szívünkhöz közelebb ál-
lót úgy sem áldozhatunk már
a kötelesség teljesítés szent
oltárán. Hanem reá helyezzük
Őt ezen oltár elpusztíthatatlan
márvány lapjára példányképpül
minden idők magyarjának, mert
hisszük és reméljük, hogy ha
ilyen fiaik vannak a hazának, ha
ezt az eszményképet követi min-

denki, akkor el kell hogy jöjjön
nemsokára, — az Ő élete árán
— az Ő igazságának beteljesü-
lése!

Ugy legyen! Imádkozzatok!
Dr Ugron Gábor.

Gorlice táján...

Gorlice táján —
néma csend.
Néma itt minden.
Vérése nem vijjog fent.
De mi ez!?

Miért itt annyi domb,
Miért nincs erre virág,
miért nincs erre lomb?...

Volt e tájnak is
virága, lombja!
Az enyészetbe
a harc tüze vonta,
A sok domb pedig
mindmegannyi sir,
Bennök sok hős pihen,
értök sok anya sir...!

Nem jelzi
helyüket sírkereszt.

Ne sirjatok anyák
s tudjátok ezt: —

Ha nincs is erre virág,
de fölöttük, ragyog az ég

És a hősök sírkeresztje —
az örök dicsőség!...

Kérnay Saturnó.

Aktuális nagy kérdés.

Vajon hány százezer emberből

állana az a friss, életerős és pihent
hadsereg, amelyhez máról-holnapra
jutna hazánk dicsőségesen küzdő
fegyveres ereje, ha egy kormány-
rendelet megszüntetné a monarchia-
ban az összes, ugynevezett felmen-
téseket? — írja a Külügy-Hadügy,
az egyetlen magyar katonai hetilap,
mely már több ízben indított meg
közérdekű vitákat a sajtóban és így
folytatja tovább:

Az, hogy ez állam egyeseket polgári
állásukban meghagyandónak vél, még
a háború napjaiban is, elvbe elfo-
gadható, mert vannak oly közüze-
mek, amelyeknek megakadni épp a
háborúban és a hadviselés érdeké-
ben nem szabad. De ha körülnézünk
nyugodt szemmel, azt látjuk, hogy a
hivatalok, intézetek és közüzemek
vezetői többnyire katona köteles ko-
ron tul levő idősebb férfiak, kiket
ez a felmentő rendelet úgy sem ér;
ellenben az alárendeltek nagy töme-
geit mentik fel, olyan erőket, akiket
könnyű szerrel pótolni lehetne. Kér-
dezzük, vajjon az ifju segédfogalma-
zók, akiknek duzzadó izmai valóság-
gal provokálják a pesti utcán és
nyilvános helyeken a hadbavonultak
elkeseredett és megszorodott hoz-
záttartozóit, vajjon a felmentett bank-
hivatalnokok ezrei és a különböző
címeken „nélkülözhetetlen” urak tíz-
és százezei csakugyan nélkülözhe-
tetlenek az állam számára? Nem le-
hetne vajjon ezeket az urakat olyan
módon pótolni, hogy egyes kima-
gasló személyiségeket, akik idősebbek
és már úgy sem használhatók az
arcvonalban, meghagynánk írószta-
laik mellett, azután a 42-től 50 évig
terjedő korhatáron belül bevennénk
minden épkező ember, amint ez
már törvényben is van és ezeket
katonai fegyelem alatt rendelkezésre
bocsátanánk az állami és más fon-
tos üzemekben? Behívhatnánk a
nyugalmazott tisztviselőket is, akik
minden nagyobb fennakadás nélkül
elvégezhetnék azt a munkát, amit
évtizedeken át végeztek.

Bihar vármegye közgyűlése ki-
mondotta, hogy nincsen nélkülözhe-
tellen tisztviselője. Inkább behívja a
nyugalmazott szolgabírákat és ezek-
kel vezeti tovább a közigazgatás ne-
hez és bonyolult munkáját. Nos, Bi-
har vármegye közigazgatásában ma
sem találunk rosszabb állapotokat,
mint a háború előtt. És ha volná-
nak is fennakadások, ha volnának is
zökkenések, ha megtörténne az, hogy
az itthon maradt untruglichoknak
és idősebb tisztviselőknek három em-
ber munkáját kellene elvégezni egy-
nek-egynek, akkor is, vajjon számba
jöhet-e ez a háború mindent felduló

és elsőprő vérzivatarában? A háboru munkájából, a háboru szenvedéseiből mindenkinek ki kell vennie a részét: az egyiknek cselekvéssel, a másiknak lemondással. A hivatalokban és más veszélytelen helyeken, ahol nem testi munkabírásról, hanem inkább szellemi energiáról van szó, elvégezhetének minden munkát az 50 éven felüliek, vagy a katonai szolgálatra behívott 42 évnél idősebb polgárok. Az ifjuságtól és erőttől duzzadó felmentettek százezrei pedig végezzék el azt a munkát, amelyet a becsület és a hazá érdeke ifju erejüktől, pihent izmaiktól vár. Felhőborítónak tartjuk azt, hogy vannak emberek, sokan, igen sokan, akik ép testtel és ép lélekkel, husz egy néhány évvel atlétai vállalkon, duzzadó egészségben itthon járnak, mint az állam részére nélkülözhetetlenek akkor, amikor a távol harmezőkön már réges-régen az ölgyermekek családapák, a munkában meggyőnyedtek és megöszült férfiak tizezrei hullanak el az ő védelmükben. Most, amikor már az ötvenévesekre, a nagyapákra kerül a sor, időszerűnek és sürgetősnek tartjuk azt, hogy e kérdést vagy az állam, vagy az egyesek becsületérzése és feléledő lelkiismerete rendezze. A meg nem állítható gyári üzemekbe a besorozott népfölkelet állítsák be tapasztalt, öreg munkavezetők szakszerű utmutatása és vezetése mellett! A snájdig ifju tisztviselők helyett a bürokrba üljenek be az ötvenesztendős jogvégzett, diplomás nagyapák, a nyugalmazott miniszteri tanácsosok és öreg bankdirektorok vezetése mellett! A világ tovább forog majd, legföljebb az előkelő tennis-groundok, a korzók és kávéházak fogják siratni a „mészárszékre hurcolt” daliákat. De ezzel szemben szinte mérhetetlen annak a harcászati jelentősége, hogy az egy év óta harcoló, fáradó és vérét hullajtó hadsereg több száz-ezer pihent kar és ifju izomrendszer friss véráramát kapja. Itthon pedig megszűnik a millióknak rettenetes demoralizálása és elkeseredése, amely felfakad és veszedelmes társadalmi betegségek csiráját, a jövőben végzetessé válható népmozgalmak magvát veti el akkor, amikor a pesti utcán daliáknak ezreit látjuk sétálni még mindig civilben, arcukon az önhittség nimbuszával: „Mi nélkülözhetetlenek vagyunk, a mi drága vérünkért kár volna, menjenek a közönséges emberek, mi reánk az államnak égetően szüksége van!” Igen, de akkor miért pusztult el és miért hullott el a harctereken annyi nagynevű, kiváló férfiú, akik másképp dolgoztak, vagy akikről az állam megfélekedezett? Nem tudom elhinni azt, hogy egy szürke, névtelen, de jól szabott fogalmazó gyakornokra nagyobb szüksége volna az államnak, mint egy elhullott egyetemi tanárra, vagy elpusztult nagy tehetségű íróra. Ha az állam különböző tekintetekből nem akar hozzányulni ehhez a kérdéshez, a helyesen gondolkozó

emberek tízmilliói elvárják a mőnarkában a 11 hónap óta felmentettek százezreitől, hogy becsületérzésből lemondanak a nekik biztosított előnyökről és 11 hónapi harc után végre ők is fegyvert fognak. Az ő értéküket ez csak emelni fogja mindenki szemében. És megmenti őket a szegénytől, amely mindenkire lesújt majd a békés jövőben, minden éptestű ifjura, aki a nemzet sorsdöntő élet-halálharcából nem vette ki részét — fegyverrel a kezében.

Eddig tart a jogos felháborodás hangján kimondott őszinte felszólás, melyet szóról-szóra azért közöltünk, mert 70 év körül járó nyug. táblabírótól is hallottuk már ugyanezt a helyes véleményt, aki bármely irodai szolgálatra késznek nyilatkozott.

Fontolják meg az illetékesek ez aktuális nagy kérdést még ma és semmiesetre se holnap, mert „a haza minden előtt” jelszó soha sem volt égetőbb valóság, mint e pillanatban. A hadsereg dicsőséges előhaladása új, friss erőket kíván, hogy pillanatra se lanyhuljon a tetterő és ezután is kifogyhatatlan maradjon a nemzeti tartalék. Nekünk feltétlenül győznünk kell, ha elpusztulni, megsemmisülni nem akartunk. A végső, a döntő győzelemhez pedig mindnyájunk erejére szükség van.

Támadjanak fel tehát a Dész Zoltánok és a becsület mezején harcolva, döntsön az Igazságos Isten!

A hős 82-ösök

A cs. és kir. Hadügyminiszterium 1915. január 11-én kiadott 99 es számú veszteség lajstromába foglalt 82-ös ezredbeli tisztek és legénység névsora. (XXVI. közlemény.)

Bágyi Mózes pót. 1. sz. Udv. Solymos 1889. ms. — Bakó Lajos 13. sz. Csikosomortán 1882. ms. — Bakos József tizedes 1. sz. Csvm. Gyergyóremete 1892. ms. — Balázs Alajos c. ővezető 15. sz. Csikvm. Ditró 1886., meghalt. — Balázs János ővezető 3. sz. Csvm. Gyergyóalfalu 1892. ms. — Bálint András tizedes c. szakaszvezető 2. menetz. Udv. Karácsonfalva 1884. ms. — Bálint István 11. sz. Udv. Székelyszentkirály 1891., meghalt 1914 szept. 11. — Balla József pót. 2. menetz. Csikszentgyörgy 1889., meghalt 1914 szept. 1. — Balogh Ferenc ővezető, c. tizedes 7. sz. Csvm. Szárhegy 1890. hadifogoly (Gajecar, Szerbia). — Balog Ferenc ővezető, c. tizedes 7. sz. Csvm. Szárhegy 1890. ms. — Bándi Péter pót. 1. sz. Csikesekefalva 1890 ms. — Bara István 3. sz. Csikszentdomokos 1884. ms. — Barcán Lajos 3. menetz. Udv. Bágy 1883., meghalt 1914. aug. 30. — Baricz Ábrahám 13. sz. Csikdánfalva 1891. ms. Baróti Antal 15. sz. Csvm. Gyergyócsomafalva 1890. ms. — Bartalus Lőrinc 7. sz. Udv.

Magyarzsákod 1889. ms. — Bartos Mihály 5. sz. Udv. Székelymagyaros 1890. ms. — Bartók Pál 3. sz. Csikesekefalva 1889. ms. — Basa Károly pót. 6. sz. Csikszentlélek 1891. ms. — Bató Domokos 3. sz. Udv. Homoródszentpál 1888. ms. — Becze János c. tizedes. 5. sz. Csvm. Szárhegy 1884., meghalt 1914. szept. 8. — Bedő Lajos pót. 1. sz. Csiktusnád 1889. ms. — Bencze András 3. sz. Udv. Homoródszentpál 1888. ms. — Benczédi Sándor 1. sz. Udv. Benczéd 1892., meghalt 1914 szept. 11. — Benedek Ferenc pót. 1. menetz. Udv. Kisbaczon 1887. ms. — Binder Mihály szakaszvezető 3. sz. Udv. Homoródbene 1890., meghalt 1914 szept. 11. — Biró Ferenc 3. sz. Csvm. Gyergyóalfalu 1887. ms. — Biró Gábor tizedes 1. sz. Csikszereda 1891. ms. — Biró Tamás 16. sz. Csvm. Gyergyóalfalu 1882. ms. — Birta Lajos tizedes 11. sz. Csikszentsimon 1884. ms. — Birtalan Elek pót. 1. menetz. Udv. Etéd 1888. ms. — Birtalan Balázs, (Mózes) pót. 2. menetz. Udv. Etéd 1887 ms. — Birtalan Lajos c. ővezető 11. sz. Udv. Etéd 1887., meghalt 1914. szept. 11. — Birtan György 13. sz. Udv. Bordos 1887. ms. — Bodor Felix pót. 2. menetz. Csvm. Gyimesfőlak 1889. ms. — Bodor Péter ővezető 3. sz. Csvm. Gyimesbükk 1891 ms. — Bogács Áron pót. 12. sz. Csikmadaras 1889. ms. — Bogyor György pót. 1. menetz. Udv. Bibarcfalva 1886. ms. — Boldi Miklós 14. sz. Székelyudvarhely 1891. ms. — Bordea Péter 8. sz. Csvm. Gyergyóvárhegy 1892. ms. — Both László 8. sz. Udv. Kápolásfalva 1892. ms. — Buzogány György 6. sz. Udv. Ujszékely 1889. ms. — Butunaj Miklós pót. 4. menetz. Csvm. Gyergyóbékás 1889. ms. — Csedő Sándor c. ővezető 11. sz. Csikszentgyörgy 1886. ms. — Cselepszki Albert 15. sz. Bukovina Kimp lung Pozorita 1893. ms. — Cserese Miklós 9. Csikszentmiklós 1892. ms. — Csergő Tamás szakaszvezető 16. sz. Csvm. Szárhegy 1890. ms. — Csibi Lajos 6. sz. Csvm. Ditró 1887. ms. — Csiki Mózes 10. sz. Udv. 1883. ms. — Csog Antal 9. sz. Udv. Magyarhermány 1892. ms. — Csog Eliás 9. sz. Udv. Magyarhermány 1890. ms. — Csűrös András tizedes 14. sz. Csvm. Kásonyalfalu 1883. ms. Czifra Illés 5. sz. Csvm. Bálbor 1892. ms. Czifra Tódor 8. sz. Csvm. Bálbor 1881. ms. Czirják Demeter ővezető, c. tizedes 8. sz. Csvm. Vasláb 1891. ms.

Dán János ővezető, c. tizedes 8. sz. Udv. Ujszékely 1886. ms. — Daniel Gusztáv pót. 2. menetz. Csikmenaság 1889. ms. — Demeter Albert tizedes, c. szakaszvezető 5. sz. Udv. Csekefalva 1890., meghalt 1914. szept. 8. — Demeter Mihály pót. 1. menetz. Udv. Lővéte 1887. ms. — Dezső András 7. sz. Csvm. Gyergyószentmiklós 1884., meghalt 1914. szept. 8. — Dobrai Samuel 16. sz. Udv. Kadicsfalva 1891. ms. — Dombi János c. ővezető 9. sz.

Udv. Homoródbásfalva 1891. ms. — Donáth Miklós 1. sz. Nagyküllővm. Nagyselyk 1884. ms. — Dunerás Gábor 8. sz. Csvm. Bálbor 1887. ms.

Egyed Péter 1. sz. Csvm. Gyergyóalfalu 1894. ms. — Elekes Imre pót. 1. menetz. Udv. Kecetkifalud 1890. ms. — Elekes Márton ővezető 3. sz. Csvm. Gyergyóalfalu 1895. ms.

Fabián Sándor pót. 4. menetz. Udv. Felsősfalva 1888. ms. — Faragó János 3. sz. Tordaaranyosvm. Gerendkeresztur 1892. ms. — Farkas János 3. sz. Tordaaranyosvm. Torda 1885. ms. — Ferencz Péter 6. sz. Csikszentdomokos 1892. hadifogoly (Mokschan, Oroszország). — Ferenczi István c. tizedes 3. menetz. Csvm. Gyergyóalfalu 1884. ms. — Fodor Ferenc 13. sz. Udv. Atyha 1892. ms. — Fodor Károly 9. sz. Csvm. Gyimesközéplak 1892. ms. — Fodor Miklós 3. sz. Udv. Gyepes 1890. ms. (Fo'lytatjuk.)

Egy polgármester búcsúpacsorája.

— Megtörtént. —

Nemes és nemzeti — mondjuk — Róka város tanácsbeli urai, t. i. az I. és II. tanácsos, pénztárnok, jegyző, iktató, írnok és a pártfogolt díjnok, valamint a kedvelt szállító urak — körülbelől a következő szövegű, finom névjegykártyára írott meghívót kapták:

N. N. urat szívesen látja
N. N. kerthelyiségében ma
este 8 órakor vacsorára
N. N.
p. polgármester

Többszörös elragadtatással olvasták e néhány jelentős szót, mely kétségtelenül azt mondja, hogy ma este a távozó polgármester vendégei lesznek és ők is életükben egyszer visszaehetik és ihatják azt a sok jót, mellyel a különben fukarságáról híres urat oly sokszor bátorítottak kedveskedni s a melyet az „édes ur”, mindannyiszor kegyesen fogadott és tüntetett el öb'ös belsőjében.

Az iktató és a díjnok otthon — csupa megszokásból — pár koronát akart a zsebébe cusztatni, de az asszony kerekén kijelentette, hogy még a pusztá gondolata is sértés lenne a derék polgármesterre... Elvégre vacsorára vagytok hivatalosok és ott — magyar vendégszerető szokás szerint — minden jóban lesz részetek, — szavalt tovább az asszony s az iktató és díjnok legyőzötven, kezeit jelentősen dörzsölve, már előre csettintett nyelvvel, hogy milyen jó dolguk is lesz ma este...

Alig várták a kitűzött időpontot, hogy a kedves, meghitt baráti körben lehessenek.

Mindenki pontosan megjelent. Az ünnepelt az asztalfőn foglalt helyet. Kedélyesen folyt a búcsúzodás.

Mindenkihez volt most egy pár jó szava az „édes ur”-nak a társaság tagjai alig győzték magasztalni a tiszta kezet, a fáradhatatlan tevékenységű alkotó erőt és főképp a példás erkölcsű, minta férfit, kinek helye talán örökre üres marad Rókváros köz- és társadalmi életében... stb.

Mikor a kölesönös dicsőretekéből kikoptak, a vendéglátó v. polgármester az üres poharat kezdte csörgetni, majd az oda rohanó pincérnek kiadta a rendeletet:

— Fizetünk!...

A vendéglős összeszámolt és aztán a vendéglátó v. polgármester kívánságára — a jelenlévők számával osztott s kiszűrt, hogy egyik-egyiknek mennyit kell fizetnie...

A vendégek arcán egy-egy óriási kérdőjel volt látható. Összenéztek, suttogtak.

... És a meghívott vendégek — fizettek, mint a köles. Igen, fizettek — az irnok és a dijnok is, dacára annak, hogy náluk egy fillér sem volt. Kölesönkértek, de fizettek...

Azután pedig a v. polgármesternek udvariasan köszönve, még egyszer és valószínűleg utóljára — Isten hozzádot mondtak...

Rókváros társadalmában e híres búcsúvacsora óta egyében se mulat s meguk a résztvevő kiválasztottak szégyenlik legjobban, hogy megtörtént velük e páratlan eset...

Székely hősök.

Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Tordaarnyos- és Udvarhelyvármegyéből származó és a világháborúban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott hősöknek a hadügyminisztérium veszteség lajstromai alapján összeállított hiteles kimutatása.

XXVI.

Az 1915. jan. 11-iki 99 sz. veszteség lajstrom szerint:

Bagoly József 2. gye. 10. sz. Hszm. Zagon 1892. megs. — Bala Mihály vadász 23. vdz. 2. sz. Marostordavm. Udvarfalva 1885. megs. — Bandila Kosima vadász 23. vdz. 2. sz. Marostordavm. Füleháza 1889. ms. — Beder József szakaszvezető 2. gye. 10. sz. Hszm. Barátos 1888. ms. — Biber Rudolf vadász 23. vdz. 2. sz. Marosvásárhely 1882. ms. — Bingyea Eliás pött. 23. vdz. Marostvm. Marosliget 1881. ms. — Biró Gergely vadász 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Mezőpanit 1892. meghalt 1914. nov. 5. — Biró Géza egyévi önkéntes c. járőrvezető 23. vadászszázalój 3. sz. Marostordavm. Pótlakeresztur 1891., meghalt 1914. nov. 5. — Bitai Gyula 2. gye. 10. sz. Hszm. Orbatelek 1890. ms. — Borbáth Miklós őrzető 2 gye. 10.

sz. Hmszvm. Ozsdola 1892., meghalt 1914. okt. 14. — Bóta János vadász 23. vdz. gépfegyveroszt. Marostvm. Mezőbánd 1888. ms.

Czirjék András vadász 23. vdz. 4. sz. Marostvm. Mezőmadaras 1888. megs.

Daniel Gyula 23. vdz. 2. sz. Tordaarnyosvm. Marosludas 1886. ms. — Demeter József 23. vdz. 2. sz. Tordaarnyosvm. Magyardellő 1893., meghalt 1914. nov. 7. — Dusa Dániel (Miklóse) 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Maroshévíz 1891. ms.

Ercsei Mózes alvadász, c. szakaszvezető 23. vdz. 4. sz. Marostvm. Vadad 1890., meghalt 1914. nov. 6.

Fabián Lázár 2. gye. 10. sz. Hszvm. Kézdiálmás 1833. ms. — Fera-riu Miklós 2. gye. 10. sz. Hszvm. Sósmező ms. — Foris István 2. gy. e. 10. sz. Hszvm. Zagon 1890. ms.

Galicza Géza tizedes 2. gye. 10. sz. Hszm. Bodos 1891. ms. — Goja Miklós (Jánosé) 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Maroshévíz 1890. ms.

Harsán Tódor 23. vdz. 4. sz. Tordaarnyosvárm. Mezőgerebenes 1888. ms.

Ignát György címz. őrzető 22. honvgye. 1. sz. Marostvm. Nyáradkarácsonfalva 1882. hadifogoly (Troisk Brenburg tartomány, Oroszország). — Isan Ferenc őrzető 2. gye. 10. sz. Hszvm. Kovászna 1889. ms.

Jakab József 2. gye. 10. sz. Hszm. Ikafalva 1890. ms. Jankó András 2. gye. 10. sz. Hszm. Kézdióvár 1886. megs.

Kis Lajos pött. 23. vdz. Marostvm. Koronka 1888. ms. — Korla János c. járőrvezető 23. vdz. 3. sz. Tordaarnyosvm. Marosbogat 189. ms. — Kovrik Ignác 23. vdz. Marostvm. Alsórépa 1892. megs. — Kriszlean György 23. vdz. 2. sz. Marostvm. Erdőszakál 1880. ms. — Kuthi István szakaszvezető 2. gye. 10. sz. Hszvm. Sepsiszentgyörgy 1887., meghalt 1914. okt. 13.

Magyari István szakaszvezető 2. gye. 10. sz. Hszvm. Csonakörös 1892. megs. — Mikesan János 23. vdz. 2. sz. Tordaarnyosvm. Mezőzáh 1886., meghalt 1914. nov. 7. — Moldován Panfil 23. vdz. 4. sz. Tordaarnyosvárm. Marosdátos 1888., meghalt 1914. nov. 7. — Muntván György 23. vdz. gépfegyveroszt. Marostvm. Marosagárd 1886. ms.

Nagy Mihály járőrtizedes, c. alvadász 23. vdz. 4. sz. Marostvm. Mezőbánd 1891. ms. — Nyegrucz János 23. vdz. 3. sz. Marostordavm. Mezőcsávás 1892., meghalt 1914. nov. 5.

Oltyán Vazul járőrvezető 23. vdz. 2. sz. Marostvm. Mezőfatra 1885. ms. — Örményisan Tódor 23. vdz. 3. sz. Tordaarnyosvm. Marosludas 1888. ms. — Orojan Sándor pött. 23. vdz. Marostvm. Nagyölved 1884. megs.

Pál Mózes 23. vdz. 4. sz. Marostvm. Geges 1889. ms. — Puki Márton 23. vdz. 2. sz. Tordaarnyosvm. Marosbogat 1887. ms.

Rád Péter c. járőrvezető 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Erdőszentgyörgy 1890. ms. — Reczula György 2. gye.

10. sz. Hszékvm. Keresztvár 1882. megs.

Serbán Lajos 2. gye. 10. sz. Hszvm. Nagyajta 1892. megs. — Soó Márton 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Székelykőve 1890. ms.

Szabó Lajos 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Jedd 1887. ms. — Szántó István 23. vdz. 2. sz. Marostvm. Sámsond 1885. ms. — Szilágyi János 2. gye. 10. sz. Hszvm. Sepsiszentgyörgy 1892. ms. — Szucsua Demeter 23. vdz. 2. sz. Marostvm. Libánfalva 1892. ms.

Titj Lukács címz. járőrvezető 23. vdz. 4. sz. Marostvm. 1891. ms. — Tóth Mihály 2. gye. 10. sz. Hszvm. Zagon 1885. ms. — Tővisi Domokos pött. 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Hagymásbodon 1887. ms.

Ungvári Ferenc 2. gye. 10. sz. Hszvm. Sepsiszentgyörgy n.egs. — Ungvári György 23. vdz. 4. sz. Marostvm. Száltelek 1884. ms.

Vas János pött. 23. vdz. 3. sz. Marostvm. Makfalva 1890. megs. — Vajdean Zakariás 23. vdz. 4. sz. Marostvm. Marosménés 1885. ms. — Vurtolomei János 23. vdz. 4. sz. Marostvm. Sókna 1890. ms.

Zsigmond János szakaszvezető 2. gye. 10. sz. Hszvm. Kovászna 1891. megs. (Folytatjuk.)

Asszonykocsis.

Csütörtök délután
Három-négy óra közt,
Megható gyászmenet
Velem épp' szembejött.
Katonát temettek;
Vitéz bajtársai
Mellette lépkedtek...

Egyszerű szekéren,
Fekete burokbán
Volt a kopórsója.
Gyászkeszkenős asszony,
Kezében ostorral,
Székely lovacskaít —
Sirva hajtogatja...

Köny gyűlt szemeimbe,
A szívem megégett;
Látva e menetet.
Katona-zenekar,
Tisztek és legénység, —
Nem birta elnyomni
Ezt a jelenetet...

Székelyudvarhely, 1915. július 1.

—gh.

Az igazi székely

összetart és támogatja azt a lapot, mely a Székelyföld egysége, előhaladása s így mindnyájunk érdekében küzd. Csekély 2 K 50 fillért három hónapig bárhova elküldjük a „Székelyország”-ot, melynek minden száma érdekes és értékes közleményeket ad.

HIREK.

— **Kitüntetett 82-ösök.** A székelyudvarhelyi cs. és kir. 82. gye. ezred hőseiről van szó, akik mindannyian páratlan vitézséggel harcoltak és ma is harcolnak a világháborúban. Egész légió a száma a legutóbbi harcokból kifolyólag bronz vitézségi éremmel kitüntetett tisztek és legénységnek. A derék hadfiak névsorát örömmel iktatjuk ide: Alltmann Jenő, Benedek Tibor, Blénessy János, Orosz István tart. zászlósok; Franz Albert, Jorisz Móric tart. hadapródok; Kozák őrmester, Holló Gábor szakaszvezető, c. őrmester; Ambrus András, Benedek Lajos, Dea Imre, Dénes Lajos, Domokos Albert, Gál Péter, Gál István, Geréb Márton, György Alajos, Hajdó Sándor, Imecs Ignác, Istók Gergely, Kajcsa József, Köllő Kálmán, Koppengyán György, Kornfeld Móric, Kulcsár Péter, Patafalvi Dénes, Ráduly Márton, Roth Jenő, Simon József, Székely Ferenc, Szócs István, Várad Károly, Virág Móric szakaszvezetők; — Fodor József, Gotthárd Márton, Kindea Albert, Mag Ferenc, Szabó Mihály tizedes c. szakaszvezetők; Csordás András egyévi önkéntes, tizedes; — Benedekfi János, Bugrácz Károly, Dán Gábor, Deák Dénes, Farkas Márton, Gotthárd János, Hajdó Simon, Kádbé Jenő, László Árpád, Lázár Péter, Lőrincz János, Mátyás Lajos, Muntván Károly, Oláh Miklós, Pasku György, Puskás Ferenc, Szabó József, Szász István tizedesek; — Kovács József őrzető, c. tizedes; — András Imre, Balázs Imre, Derzsi Pál, Tankó Ferenc, Ferenczi Ferenc, Görbe Péter, Gyárfás Károly vagy Kálmán, Karácson József, Kovács Béla, Lőrincz Péter, Molnár Ferenc, Mózes Péter, Nagy Gáspár, Nagy József, Osváth István, Pál Péter, Szőke Péter, Tamás Péter őrzetők; Bartha Sándor gyalogos, c. őrzető, Károlyi Lajos, Miklós Pál c. őrzetők; — Reichert Pál, Szopos András egyévi önkéntesek; — Ágoston József, András Rajmond, Antal Antal, Armócz János, Balázs József, Balázs Lukács, Balint Ferenc, Barabás Miklós, Bartalis Károly, Belborezán Miklós, Bró Sándor, Biró István, Bors Jenő, Csiki Albert, Fodor Mózes, Gál Sándor, Galaczi Andás, Gergely András, Gergely János, György József, Incze Antal, Kánya Péter, Kedves János, Kelemen Sándor, Kolozsi György, Kósa Ferenc, Kozma György, Kraft András, Lakatos András, Lázár János, Lukács Ilyés, Lukács Tamás, Márton Antal, Miklós Ferenc, Nagy István, Orbán Gyula, Pál Sándor, Pálfi András, Péter Károly, Péter László, Rokaly Sándor, Roth Ferenc, Rupa Gábor, Sándor Ferenc, Santa György, Simon Matyas, Sipos Simon, Tamási József, Vári Gergely gyalogosok; Péter Mózes századkürtös; — Benedek Ferenc, Ersény István és Pál János tisztiszolgák.

Vezérszerepet töltenek be
a világhírű

TURUL-CZIPŐK

"TURUL"
CZIPŐGYÁR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG ♦ TEMESVÁR.

**A monarchia legna-
gyobb cipőgyára.**

130 saját fióktelep.
900.000 pár évi gyártás.
1200 munkás és alkalmazott.

Fiókraktár:

**Székelyudvarhely,
Kossuth-utca 9.**

— **Pro patria.** Dr Kovács Endre ügyvédjelölt, székelyudvarhelyi cs. és kir. 82. gy. ezredbeli hadapród-ör-mester az 1915. évi május hó 5-én Tarnów mellett, Galicziában vívott véres csatában, nehéz sebesülést kapott. A segesvári vármegyei köz-kórházban ápolták és ott sebesülése következtében június 27-én dicső halált halt. A hős katonának égő vágya — a harctéren küzdeni — édes hazánk épsege- és fennállásáért — teljesült, a reményekben gazdag ifjú élete azonban áldozatul esett. Holt-testét június 29-én a parajdi vasúti állomástól helyezték örökös nyugalomra a ref. temetőben Parajdon. Kovács Mihály parajdi áll. isk. igaz-gató tanító és neje szül. Flepsz Karolina feledhetetlen, kedves fiát, Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi áll. isk. igazgató tanító, az Udvarhely-vármegyei Tanító-Egylet elnöke pe-dig szeretett sógorát siratja.

— **Szövetségi Hűséggyűrű.** A „Székelyország” kiadóhivatalának ki-rakataiban láthatók az Országos Had-segélyező Bizottság jelvényosztályá-tól megküldött Szövetségi Hűség-gyűrűk, melyekből a színezüst 3 K és az ezüstözött fém 2 K. Ez ösz-szegék teljes egészében a háboru okozta sebek gyógyítása ügyét szol-gálgják. Aki e gyűrű bármelyikét be-szerzi magának, nemcsak egy szép emlékek lesz gazdagabb, de az a tudat tölti el lelkét, hogy hozzá-járult a hadbavonultak családjainak és mindazon jótékony célú alapok segélyezéséhez, melyek az Országos Hadsegélyező Bizottság körébe tarto-znak. A Szövetségi Hűséggyűrűkből a „Székelyország”-nál eddig a kö-vetkezők vásároltak és tették érde-messé nevük feljegyzését: Jakab József cs. és kir. katonai tisztviselő, Kiss Albertné Székelyudvarhely 1—1 ezüst gyűrű 3—3 K értékben.

— **Hősi halál.** A hazáért vívott hősi küzdelemnek és titáni viadalnak ismét egy oly áldozata van, aki ifjú lelkének szent rajongásával és ha-zájáért dobogó szívének lángoló sze-

retetével sietett szent lobogónk alá állani, hogy vitéz társa közt kivegye részét a honvédelem nagy és hősi küzdelmeiből. Aztán a csatamező, a vértől ázott harctér temetője lett és ezzel ő is beírta örök emlékeztül-nevét a magyar történet ezen hőro-szi korszakának ragyogó lapjaira. Mokosiny Gábor II. éves joghallgató, lovag Mokosiny László nyugalmazott posta-táv. felügyelő, hivatalfőnök szép tehetségű, nagyréményű fia ön-ként lépett be a háboru kitörésekor, majd önként jelentkezett a harc ér-re menő menetszázdába és végig küz-dött a kárpáti és galíciai csaták emberfeletti fegyvereit s vitéz ma-gatartásával „a század legbátrabb harcosa” nevet érdemelte ki. Majus 26-án, mint a m. kir. 30-ik honv. pótzászlóalj vitéz hadapródja, hősi roham közben Galiczia Delama nevű községének határában az ellenség golyójától miellen találva, hősi ha-lált halt. Ugy bajtársai körében, mint az elesettnek születési he-lyén: Marosvásárhelyen és a csu-lád lakóhelyén: Tordán a lelkes, közszeretettel állott ifjunak hősi halála általános mély részvétet kel-tett.

— **Tábozó hadnagy.** Jonker Endre székelyudvarhelyi cs. és kir. 82. gy. ezredbeli hadnagy, kit a vi-lágháboruban szerzett súlyos sebe-sülései miatt, a hadvezetőség helyi-szolgálatra Nagyszebenbe rendelt, e hó 1-én Székelyudvarhelyről elta-vozott. A katonai parancsnoksághoz osztották be a derék tisztet, kit al-talános becsülés és szeretet vett kö-rül a székely anyavárosban. A ki-váló zenei és művészi érzékkel megáldott hadnagy Kérnay Saturnó álnév alatt a „Székelyország” részére is írt már egy pár szép verset s birjuk az ígértét, hogy dolgozataival lapunkat jövőre is fel fogja keresni. Tisztársai és barátai érzékeny lü-csút vettek tőle — a viszontlátás boldog reményében. Adja Isten, hogy úgy legyen!

— **Két tisztos matrona** hunyta

felfáradás reményében. Özv. érsza-laci Kovács Lajosné szül. tibódi Dakó Ágnes nemes, példás életének 93-ik, özvegyiségének 64-ik évében jun. 26-án Székelyudvarhelyt; özv. Pap Jánosné szül. Szoboszlai Toth Laura jun. 27-én 79 esztendőskorá-ban Székelykeresztúrott fejezte be övének oly drága életét. Előbbi a ref. sarkertben Székelyudvarhelyt, utóbbit pedig a róm. kath. egyház szertartása szerint a köztemetőben levő családi sírhelyben helyezték örökös nyugalomra Székelykeresztú-rótt. Halálukat igen széleskörű ro-konság siratja.

— **Új hadapródok.** Rothenáry Albert ezredes, a székelyudvarhelyi cs. és kir. 82. ezredparancsnoka Sinó Zoltán e. ö. c. őrmestert, Vadisz Antal e. ö. szakaszvezetőt, Szabó Béla e. ö. c. tizedest, Vas János, Sófai István e. ö. tizedest, Wagner Richard e. ö. őrmester hadapródje-löltet, Kis Ferenc, Lázár Emil és Dr. Ambrus László e. ö. c. tizedese-ket — hadapródoknak nevezte ki. Dr. Nagy Lajos e. ö. c. szakaszve-zetőt, Gál János e. ö. c. őrmestert — tart. hadapródoknak és Ehren-stein Vilmos e. ö. orvosnöv. őrmes-tert pedig egészségügyi hadapródnak lepette elő.

— **† Gergely Ferenc** kir. járás-bírószági ny. jegyző, szent Ferenc rendjének confratere, Udvarhelyvár-megye törvényhatóságának és Szé-kelyudvarhely város képviselőtestü-letének tagja 39 éves korában, rö-vid szenvedés és a halotti szentsé-gek áhitatos felvétele után, e hó 2-án elhalt Székelyudvarhelyt, hol ma (vasárnap) d. u. 5 órakor Kos-suth-utca 11. sz. a. lakásáról helye-zik örök nyugalomra a róm. kath. temetőben. Engesztelő szent mise-áldozat e hó 5-én reggel 7 órakor lesz a szent Ferencrendiek templo-mában. Nyugodjék csendesen!

— **Hirendelés.** Az igazságügyi miniszter a csíkszeredai törvényszék területére vizsgálóbírónak László Géza törvényszéki bírót, a maros-

vásárhelyi törvényszék területére vizsgálóbírónak Patay István törvény-széki bírót, állandó helyettesnek Dr. Bán József törvényszéki bírót, Si-mon Ferenc nagyajtai járásbírósi jegyzőt pedig a nagyajtai járásbíró-ság mellett alkalmazott ügyész-ségi megbízottnak állandó helyetteséül rendelte ki.

— **Katonatemetés.** Floris János 82. gy. e. közvitész hült tetemét e hó 1-én szállították haza Székelyudvar-helyről szülőfalujába Farezád községbe. A katonaság az ezred zenekarával egészen a fareádi utig ki-sérte, ahol disztüzet adtak és így engedték utolsó útjára a hős szé-kelyt, ki a világháboru küzdelmei-ből szintén kivette a maga osztályré-szt. A temetési szertartást Vajda Ferenc ref. esperes és Gyerkes Mi-hály énekvezérhellyettes végezték.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter Dr. Wanie Rezső maroslu-dasi járásbírói törvényszéki bírót minőségben a szegedi törvényszék-bez, Dr. Balogh Árpád tordai tör-vényszéki jegyzőt pedig a kolozsvár városi járásbírószághoz helyezte át.

— **Citera.** 2 drb tollverős citera szabad kézből, olcsón eladó. Cím: Horváth fogházör Székelyudvarhely. Szentimre utca 22/b.

— **Az aprópénz** szüksége min-denütt nagy akadálya a kereskedelem és ipar forgalmának. Szigorúan kellene büntetni azokat, akik fölös-legesen „ülnek rajta”.

Szerk. üzenetek.

Tábori posta 202. Makó S. ezredkür-tős-ör-mester. Ugy én, mint feleségem az orosz schrapnell-burkolatból igen csinosan készített gyűrűket megkaptuk s mint har-c-téri becses emléket fogjuk megőrizni. Le-kötelező szíves figyelmét hálásan köszö-njük!

Nyomtatta és kiadja BÉTEGH PÁL könyvnyomtatónál. Székelyudvarhely.